

In ki-jaar 2010-2011 rukken in Nederland en Vlaanderen de O Manzonen op en melden de eerste genomistieren zich in de lijst

Fidelity blijft en Impuls komt als koploper

Daar waar het holsteingebruik in Nederland al jarenlang daalt, boekt de zwartbonttak van het ras in Vlaanderen winst. Dat blijkt uit de inseminatiecijfers van het ki-jaar 2010-2011. In Nederland verdubbelde het gebruik van Zweeds roodbont en neemt Peterslund zelfs ruim de leiding in het segment roodbont import.

tekst **Florus Pellikaan**

De bloedlijnen waar gezondheidsspecialist OMan deel van uitmaakt, waren in het afgelopen ki-jaar 2010-2011 ongekend populair. Daar waar zijn zonen vorig jaar nog halverwege het ki-jaar instroomden en daardoor de top niet meer konden bedreigen, is er nu sprake van absolute dominantie. De gehele Nederlandse top drie van meestgebruikte, binnenlands geteste stieren bestaat uit OManzonen. Samen zijn ze goed voor meer dan 120.000 eerste inseminaties. Bij het segment zwartbont import hebben zelfs de eerste zes stieren de Manfredzoon als vader. Ook in Vlaanderen is het bloed van indextopper OMan erg populair. Van de inlands geteste stieren heeft de top twee en van de importstieren de top drie de Amerikaanse verwerker als vader. Het ki-jaar 2010-2011 liep van 1 september 2010 tot en met 31 augustus 2011. De cijfers zijn overigens nog niet helemaal definitief, omdat nog niet alle inseminaties van doe-het-zelvers is verwerkt.

Tienduizend voor hoogste genomistier

De meestgebruikte stier over alle rassen in zowel Nederland als Vlaanderen is met afstand OManzoon Woudhoeve 1042 Impuls. Vorig jaar liet hij zijn eerste ruim 11.000 eerste inseminaties als fokstier noteren. Nu boekte hij er in Nederland ruim 61.000 (tabel 3), een aantal dat de laatste twee jaar niet meer door één individuele stier was gehaald. Impuls stamt uit de vermaarde Pietjefamilie, heeft Jester als moedersvader en is een van de laatste stieren uit de invloedrijke Woudhoevestal van de familie Ruyter.

Met bijna 38.000 eerste inseminaties heeft ook OManhalfbroer DT Improver een indrukwekkende opmars achter de rug. Hij bezet nu de tweede plek na Impuls. Op nummer drie staat Ralma O-Man CF Cricket, die in Vlaanderen zelfs de tweede plek be-

zet (tabel 4). Eveneens nieuw in de Nederlandse top tien zijn de OManzonen Fiction, Ponsstar Shogun en Isidorus Alta Osan. De koploper van vorig jaar Beekmanshoeve Bertil (v. Willis) heeft zijn dominantie niet lang vast kunnen houden en is alweer naar de vijfde plek teruggedrukt.

In Vlaanderen was Delta Paramount vorig jaar nog de meestgebruikte stier, nu staat de kersverse miljoenair op de derde plaats. Overigens vertonen de toplijsten van Nederland en Vlaanderen veel overeenkomsten wat betreft meestgebruikte stieren. Van de Nederlandse top tien staan er acht ook bij de tien meestgebruikte stieren in Vlaanderen.

Voor het eerst maken dit jaar ook genomistieren hun opwachting in de toplijsten. Bertilzoon Ludiek Bluejay is zelfs goed voor bijna 10.000 eerste inseminaties. Kort daarachter volgt Goldwynzoon Newhouse Gofast met bijna 8500 inseminaties. In Vlaanderen zijn de rollen precies omgedraaid en is Gofast de meestgebruikte genomistier.

Bijna tien procent gebruikskruisingen

Vorig jaar loste Delta Fidelity na vijf jaar zijn vader Kian af als meestgebruikte roodbontstier in Nederland. Fidelity was met ruim 59.000 eerste inseminaties toen zelfs meer gebruikt dan de koploper bij zwartbont. Hoewel er achter de naam van de Kianzoon uit Lightningdochter Delta Bles nu ruim 7000 eerste inseminaties minder staan, heeft hij er nog altijd ruim twee keer zoveel als grootste concurrent en Kianhalfbroer Van de Peul Kylian. Het koptrio wordt gecompleteerd door good old Kian zelf, waardoor de gehele roodbonttopdrie dus het bloed van de invloedrijke Andrieszoon voert. Nieuw in de top tien zijn Aalshorst Pleasure (v. Talent), Topspeed Kodak (v. Kevin) en DCH Almighty (v. Pericles).

Ook in Vlaanderen is Fidelity voor het tweede jaar koploper en bezet halfbroer Kylian de tweede plek. Zowel in Nederland als in Vlaanderen heeft ook bij roodbont een genomistier, Camion van de Peul (v. Fender), een plekje in de toplijsten bemachtigd.

Ondanks dat Impuls en Fidelity met afstand de meestgebruikte stieren over alle rassen zijn, is het gebruik van holsteinsperma in het afgelopen ki-jaar in Nederland opnieuw afgenomen (tabel 1). Holstein zwartbont registreerde bijna twee procent minder inseminaties. Vorig jaar was het verlies met vijf procent nog groter, maar toen wonnen de roodbonten nog 1,8 procent marktaandeel. Nu moet ook die groep 0,9 procent aan de andere rassen overlaten. De ruimte die door de afname van het holsteingebruik is ontstaan, wordt gedeeltelijk ingenomen door gebruikskruisingen met Belgisch-witblauwstieren (+1,2 procent). Twee jaar geleden zette het

ras	stiergebruik in Nederland (%)	
	2009-'10	2010-'11*
zwartbont hf	58,6	56,7
roodbont hf	24,8	23,9
Belgisch witblauw	8,4	9,6
fleckvieh	2,1	2,6
mrij	1,8	1,8
montbéliarde	1,0	1,3
Zweeds roodbont	0,6	1,2
brown swiss	0,8	1,0
Noors roodbont	0,4	0,5
blaarkop	0,1	0,2
verbeterd roodbont	0,2	0,2
zwartbont fh	0,2	0,2
jersey	0,2	0,2
blonde d'Aquitaine	0,2	0,1

Tabel 1 – Gebruik stieren in Nederland, uitdrukt in percentage en gerangschikt per ras (*= voorlopige cijfers) (bron: CRV)

ras	stiergebruik in Vlaanderen (%)	
	2009-'10	2010-'11*
zwartbont hf	47,2	48,4
Belgisch witblauw	29,2	29,1
roodbont hf	20,1	18,9
Belgisch witrood	1,0	0,9
Belgisch witblauw dubbeldoel	0,9	0,9
fleckvieh	0,2	0,3
Zweeds roodbont	0,2	0,2
montbéliarde	0,2	0,2
brown swiss	0,1	0,2
Belgisch rood vlees	0,2	0,2
blonde d'Aquitaine	0,2	0,1
Belgisch rood dubbeldoel	0,1	0,1

Tabel 2 – Gebruik stieren in Vlaanderen, uitdrukt in percentage en gerangschikt per ras (*= voorlopige cijfers) (bron: CRV)

vleesras een herovering van de spermamarkt in. Het marktaandeel staat alweer op bijna tien procent.

In tegenstelling tot de meerjarige trend in Nederland heeft holstein zwartbont in Vlaanderen gedurende het afgelopen ki-jaar juist marktpositie gewonnen (+1,2 procent). Overigens daalde het gebruik van de roodbonte holsteinstieren met exact hetzelfde percentage (tabel 2). Het gebruik van Belgisch witblauw bleef in Vlaanderen vrijwel gelijk op ruim 29 procent. Het ras domineert ook de toplijst met meestgebruikte vleesstieren, die wordt aangevoerd door Fleuron de Maffe (v. Dafydd), die wordt gebruikt voor de zuivere fokkerij.

Impuls met stip op één bij zwartbont in Nederland en Vlaanderen

Fidelity blijft de meestgebruikte roodbonte in de Lage Landen

Legend, opnieuw Neerlands meestgebruikte zwartbonte importstier

Zweed Peterslund verrassend koploper in segment rood import

Tabel 3 – Eerste inseminaties per stier in Nederland (1 september 2010-31 augustus 2011) (bron: CRV)

naam stier	1e ins.	naam stier	1e ins.	naam stier	1e ins.	naam stier	1e ins.
zwartbont Nederland				roodbont Nederland			
Woudhoeve 1042 Impuls	61.140	Heuvel Suarez	3.629	Peppelhof Maxwell	2.382	Galastar Bluesky	4.897
DT Improver	37.996	W.H. Viking	2.951	Mr Kris	1.798	Survivor cv	4.666
Ralma O-Man Cf Cricket by	23.874	Big Winner	2.728	Beverlake Loustar	1.586	Glen-Toctin Alta Omax	4.649
Delta Paramount	21.550	Ruud 115 Wilson	2.550			Crockett-Acres Eight	4.609
Beekmanshoeve Bertil	19.495	Ponsstar Sunflower	2.494	mrij		Vaucluse	4.332
Fiction rf	19.393	Delta Ammo	2.454	Menno	2.415	Alpag Iron Active	3.225
Dudam Surprise	17.761	Discovery	2.449	Adriaan	2.378	Omro	3.091
Ponsstar Shogun	16.362			Donald 516	1.669	Cervi Woodstock	2.945
Isidorus Alta Osan	15.758	roodbont Nederland		Janco van de Vinkenhof	1.373	Zabing rf	2.709
Delta Olympic	14.913	Delta Fidelity	52.261			Stylist	2.590
Goolstar Diamond	14.209	Van de Peul Kylian	24.754	vleesvee		Stantons Steady	2.583
Delta Ny Yankee	11.782	Kian	23.627	Altes (Bwb)	28.676	Dudoc Mr Burns rf	2.569
Ludiek Bluejay	9.858	Aalshorst Pleasure	19.973	Adamo (Bwb)	15.026	Regancrest-Mr Samuëlo	2.511
Blarinckhorst Romeo by	9.035	Topspeed Kodak	17.328	Amadeo Hof ter Boeken (Bwb)	14.614	Go-Farm Ford Virzil	2.235
Newhouse Gofast	8.443	DCH Almighty	14.065	Zeno (Bwb)	11.216	Stol Joc	2.027
Westenrade Lacey	7.982	Heihoeve Arnold	13.661	Ugo van Boszicht (Bwb)	8.470	R-E-W Seaver	2.027
Delta Canvas rf	7.616	HS Twister	10.273	Ustin (Bwb)	4.956		
Delta Atlantic	7.614	Heihoeve Delta Spencer	9.732	Artiste du Stordeur (Bwb)	4.632	roodbont import	
Barnkamper Support	7.181	Nieuw-Huinink Ditmar	7.821	Partiel Chardeneux (Bwb)	4.348	Peterslund (Zweeds roodbont)	9.606
Sand-Hill Delta Nevada	6.147	Camion van de Peul	6.258			Jerudo	7.122
Timmer Climax	6.085	Poos Stadel Classic	6.255	zwartbont import		Rumgo (fleckvieh)	4.172
Het Broek Lucrative rf	5.461	Lowlands Bonfire	5.324	Morningview Legend	17.784	Braut (Noors roodbont)	3.642
De-Su Oman Goli	5.165	Beukenhof 346 Ideal	5.168	Bosside Alta Ross	12.290	Jotan	3.221
Peinzer Boy	4.965	Apina Curtis	5.098	Gran-J Oman McCormick	9.911	Savard	3.093
Batenburg Jorik	4.873	Huijben Red Tequila	4.466	Ufm-Dubs Alta Esquire	9.609	Sand (Noors roodbont)	2.556
Skoatterlân Delta Sunflower	4.595	J&G Malando	3.616	Wa-Del Rice Holman	6.706	Rau (fleckvieh)	2.487
Delta Stalist	4.101	Lowlands Klimmer	2.643	Regancrest Alta Iota	6.036	Imposium (fleckvieh)	2.284
		Woeste Polder Reladon (50% mon.)	2.565	Mascol	5.645	BFG Waldbrand (fleckvieh)	2.107

Tabel 4 – Eerste inseminaties per stier in Vlaanderen (1 september 2010-31 augustus 2011) (bron: CRV)

naam stier	1e ins.	naam stier	1e ins.	naam stier	1e ins.	naam stier	1e ins.
zwartbont Vlaanderen				roodbont Vlaanderen			
Woudhoeve 1042 Impuls	6.444	Delta Canvas rf	1.547	Delta Canvas rf	1.547	Poos Stadel Classic	1.227
Ralma O-Man Cf Cricket by	4.837	Delta Ny Yankee	1.343	Delta Ny Yankee	1.343	Nieuw-Huinink Ditmar	1.141
Delta Paramount	4.798	Ludiek Bluejay	1.241	Ludiek Bluejay	1.241	Heihoeve Arnold	1.106
DT Improver	4.471					Camion van de Peul	1.014
Delta Olympic	3.033	roodbont Vlaanderen					
Ponsstar Shogun	2.211	Delta Fidelity	5.434			vleesvee	
Fiction rf	2.017	Van de Peul Kylian	3.692			Fleuron de Maffe (Bwb)	5.890
Barnkamper Support	1.944	DCH Almighty	2.822			Adajio de Bray (Bwb)	4.938
Newhouse Gofast	1.813	HS Twister	2.214			Talent 2290 Papillons (Bwb)	3.570
Dudam Surprise	1.666	Topspeed Kodak	1.386			Dartagnan du Castillon (Bwb)	2.478
Beekmanshoeve Bertil	1.625	Huijben Red Tequila	1.270			Fakir de l'Hez Kernai (Bwb)	2.280
		Kian	1.246			Ebloui de Wihogne (Bwb)	2.075
						zwartbont import	
						Bosside Alta Ross	2.007
						Vaucluse	1.799
						Regancrest Alta Iota	1.618
						Dudoc Mr Burns rf	1.568
						Wa-Del Rice Holman	1.340
						Gillette Jordan	1.136

In Vlaanderen ligt het voorlopige aantal eerste inseminaties op 205.818. Daarvan zijn er 127.821 verricht door de ki-dienstverlening en 77.997 ofwel 37,9 procent door veehouders die zelf insemineren.

Peterslund blijft Jerudo voor

De Nederlandse inseminatiemarkt lijkt net als vorig jaar in omvang te zijn toegenomen. Het voorlopige aantal eerste inseminaties staat nu op 1.383.927, bijna tweeduizend meer dan vorig jaar om deze tijd. Het uiteindelijke aantal eerste inseminaties kwam toen uit op 1.407.018. De verwachting is dat met het verwerken van de laatste inseminaties van veehouders die zelf insemineren dit aantal minimaal wordt geëvenaard. Van het voorlopige aantal eerste inseminaties is 40,8 procent verricht door veehouders die zelf insemineren.

Geheel in lijn met de trend van de laatste jaren steeg ook in het afgelopen ki-jaar de inzet van kruisingsrassen weer. De grootste stijger is het ras Zweeds roodbont, dat zijn inzet zelfs ziet verdubbelen door een 0,6 procent groter marktaandeel. Deze winst komt voor een belangrijk deel op het conto van Peterslund. Hij is in het segment roodbont im-

port, waar de meestgebruikte importstieren van andere rassen traditiegetrouw deel van uitmaken, zelfs de meestgebruikte stier geworden. Hij laat 9606 eerste inseminaties noteren en blijft daarmee de Duitse red-holsteinstier Jerudo (v. Jerom) bijna 2500 eerste inseminaties voor. Vorig jaar stond Jerudo na Savard ook al nummer twee. Naast Zweeds roodbont boeken ook de rassen fleckvieh (+0,5 procent) en montbéliarde (+0,3 procent) aanzienlijke winst. In Vlaanderen stijgt het gebruik van kruisingsrassen slechts minimaal, met 0,1 procent winst voor fleckvieh en brown swiss.

Amerikaanse O Mans aan zet

In het segment zwartbont import voert net als vorig jaar OManzoon Morningview Legend de lijst aan. In 2010 liet de Amerikaanse vererfer ruim 16.000 eerste inseminaties registreren. Het was toen in de recente geschiedenis nog niet voorgekomen dat een importstier zoveel Nederlandse koeien als partner kreeg. Legend verbetert nu zijn persoonlijke record en laat nog eens 1500 eerste inseminaties meer registreren. De hele top zes van de importstieren bestaat niet alleen uit allemaal OManzonen, ze hebben ook

allemaal Amerika als land van herkomst. Op de tweede plaats en met meer dan 5000 eerste inseminaties verschil ten opzichte van Legend staat Bosside Alta Ross, gevolgd door Gran-J Oman McCormick, die net als vorig jaar derde staat. Met 5645 eerste inseminaties is Mtozoon Mascol de hoogste Duitse stier in de lijst. Vanuit Engeland was Galastar Bluesky (v. Shottle) de meest begeerde stier, Survivor (v. Jester) gaat als populairste Franse stier de boeken in. Crockett-Acres Eight (v. OMan) werd vanuit Canada het vaakst ingezet en Alpag Iron Active (v. Boss Iron) was net als vorig jaar de meestgebruikte Italiaan.

In Vlaanderen gaat de eer van meest ingezette zwartbonte holsteinstier naar Ross met ruim 2000 eerste inseminaties. Hij wordt op de voet gevolgd door zijn Franse OManhalfbroer Vaucluse. Ross' landgenoot Regancrest Alta Iota (v. OMan) volgt op de derde plaats. Binnen de mrij-populatie was Menno dit jaar het meest in trek. Vorig jaar stond de Manuel 253-zoon nog op de vierde plek in het klassement. Dit ki-jaar was hij onder de mrij-fokkers populairder dan de koploper van vorig jaar Donald 516 en Adriaan. I

Ross, de meest begeerde zwartbonte importstier van Vlaanderen

Witblauwe Fleuron, populairste vleesstier onder Vlamingen

